

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 grudnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że A. G. (1) od 15 kwietnia 2016 r. nie podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu zatrudnienia u płatnika składek (...) M. K. (1). W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał na krótki okres pomiędzy zatrudnieniem A. G. (1) tj. 15 kwietnia 2016 r. , a zaistnieniem u niej niezdolności do pracy tj. 6 lipca 2016 r. (zwolnienia lekarskie zostały wystawione A. G. (1) w okresach: od 6 do 20 lipca 2016 r. , od 4 do 19 sierpnia 2016 r. , od 1 do 22 września 2016 r. oraz od 1 października do 7 grudnia 2016 r.). Organ rentowy podał, że płatnik składek zawarł z A. G. (1) umowę o pracę na czas nieokreślony od 15 kwietnia 2016 r. i powierzył jej obowiązki przedstawiciela handlowego w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości 2 800,00 zł. Ponadto, z danych zaewidencjonowanych w systemie informatycznym ZUS wynika, że płatnik dokonał zgłoszenia ubezpieczonej do ubezpieczeń społecznych w dniu 11 maja 2016 r. tj. po upływie ustawowego terminu. Organ rentowy dodał, że u płatnika składek nie zaistniała potrzeba zatrudnienia pracownika, a ponadto nikt nie został zatrudniony w miejsce A. G. (1) podczas jej nieobecności w pracy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych podkreślił także, iż od 30 lipca 2015 r. do 31 lipca 2016 r. A. G. (1) prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą (...), w ramach której przeprowadzała z płatnikiem składek transakcje handlowe, a tym samym, w ocenie ZUS, mogłaby świadczyć usługi na rzecz (...) w ramach wykonywanej przez siebie pozarolniczej działalności gospodarczej (z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej A. G. (1) w okresie od 30 lipca 2015 r. do 31 lipca 2016 r. była zgłoszona do ubezpieczeń społecznych oraz opłacała składki na te ubezpieczenia od podstawy wymiaru w wysokości 30 % minimalnego wynagrodzenia za pracę tj. w 2015 r. w wysokości 525,00 zł , a w 2016 r. w wysokości 555,00 zł). Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych brak jest w niniejszej sprawie dowodów świadczących o wykonywaniu przez A. G. (1) obowiązków pracowniczych. W ocenie organu rentowego, działania polegające na zgłoszeniu do ubezpieczeń A. G. (1) w charakterze pracownika były podyktowane interesem prywatnym tj. uzyskaniem, po krótkim okresie zatrudnienia na podstawie umowy o pracę , świadczeń z ubezpieczenia społecznego (zasiłku chorobowego). Tym samym na podstawie art.83 § 1 Kodeksu cywilnego w związku z art.300 Kodeksu pracy Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, że umowa o pracę zawarta między (...) M. K. (1), a A. G. (1), jako zawarta dla pozorów, jest nieważna i od 15 kwietnia 2016 r. A. G. (1) nie podlega ubezpieczeniom społecznym.

/decyzja k.181 – 183 akt ZUS/

W dniu 16 stycznia 2017 r. pełnomocnik A. G. (1) oraz płatnika składek złożył odwołanie od powyższej decyzji. W treści odwołania pełnomocnik odwołujących się podkreślił, że organ rentowy dokonał oceny zgromadzonego materiału dowodowego w sposób arbitralny, a nadto, że czynności prawne dokonane przez ubezpieczoną i płatnika składek, w związku z nawiązaniem stosunku pracy, w żadnej mierze nie wypełniają znamion określonych w art.83 k.c. W ocenie pełnomocnika zawarcie spornej umowy o pracę nie było dokonane dla pozorów, a stanowiło potwierdzenie nawiązania stosunku pracy i faktycznego podjęcia pracy przez pracownika. W treści odwołania podkreślono, że począwszy od dnia podpisania umowy o pracę A. G. (1) rozpoczęła pracę u pracodawcy, a nadto legitymowała się wówczas stosownymi badaniami lekarskimi (do dnia 9 marca 2018 r.). Co również istotne, w ciągu 7 dni od zawarcie umowy o pracę płatnik zgłosił do księgowości potrzebę zgłoszenia pracownika do ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego przedkładając wymagane dokumenty (z przyczyn leżących po stronie obsługi księgowej zgłoszenie pracownika nastąpiło z opóźnieniem), a nadto w terminie odprowadził należne składki w pełnej wysokości. O wykonywaniu przez A. G. (1) pracy świadczą przedstawione do akt dokumenty, w tym m.in. faktury VAT wskazujące na ilość i zakres obsługiwanych i nadzorowanych klientów oraz rodzaj i charakter wykonywanych obowiązków. W ocenie pełnomocnika odwołujących się, ustalenie wynagrodzenia A. G. (1) na poziomie około 2 000,00 zł netto nie było wynagrodzeniem wygórowanym zważywszy na zakres powierzonych jej obowiązków pracowniczych. W ocenie pełnomocnika odwołujących się przedstawione przez organ rentowy wnioski świadczące o pozorności umowy o pracę są w całości chybione i w żadnej mierze nie uzasadniają przedstawionego stanowiska wskazanego w decyzji.

/odwołanie k.2 – 5/

W odpowiedzi na odwołanie, która wpłynęła do tutejszego Sądu w dniu 13 lutego 2017 r. pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu odpowiedzi przytoczono argumentację jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k.9 – 11/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni A. G. (1) z zawodu jest technikiem technologii żywienia zbiorowego.

/okoliczność bezsporna/

Zainteresowana płatnik składek M. K. (1) od 11 września 1989 r., wspólnie z mężem Z. K., prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...) M. K. (1), a przeważającym przedmiotem działalności jest produkcja wyrobów tekstylnych, głównie pościeli. Siedziba firmy płatnika mieści się w Ł. (zakład składa się z hali produkcyjnej, magazynów, biura oraz sklepu). Płatnik zatrudnia około 10 pracowników w oparciu o umowy o pracę na czas określony oraz umowy o pracę na czas nieokreślony.

/wypis z (...) k.114, zeznania zainteresowanej min.01:39:30 – 01:39:42 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r., płyta CD k.871 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:35:16 – 00:58:30 rozprawy z dnia 26 września 2017 r., płyta CD k.127 oraz informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:25:05 – 00:27:21 rozprawy z dnia 7 czerwca 2018 r., płyta CD k.676, zeznania świadka Z. K. min.01:01:13 – 01:16:04 rozprawy z dnia 26 września 2017 r., płyta CD k.127 w związku z jego zeznaniami min.01:23:33 – 01:33:22 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r., płyta CD k.871, lista pracowników k.32/

W 2016 r. przychody firmy płatnika kształtowały się następująco:

- styczeń – 161 754,98 zł
- luty – 193 432,80 zł
- marzec – 191 507,50 zł
- kwiecień – 111 365,02 zł
- maj – 45 555,49 zł
- czerwiec – 81 249,21 zł
- lipiec – 118 972,65 zł
- sierpień – 189 172,41 zł
- wrzesień – 142 615,92 zł
- październik – 215 374,76 zł
- listopad – 171 889,01 zł
- grudzień – 38 162,80 zł

/zestawienie k.40/

W 2015 r. płatnik uzyskał dochód w wysokości 73 025,18 zł

W 2016 r. płatnik uzyskał dochód w wysokości 125 071,31 zł

W 2017 r. płatnik uzyskał dochód w wysokości 117 476,17 zł

/zestawienie k.745 – 750/

W okresie od 30 lipca 2015 r. do 31 lipca 2016 r. A. G. (1) prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą (...) i w jej ramach zajmowała się sprzedażą artykułów pościelowych zakupionych m.in. u M. K. (1). W ww. okresie A. G. (1) wynajmowała tzw. „wyspę” (tj. stoisko) w Centrum Handlowym (...), w której prowadzeniu pomagał jej konkubent J. K. (m.in. dowoził towar oraz zmieniał ją na stanowisku), a także jej matka (która zastępowała ją, gdy wynikała taka konieczność). Z ww. tytułu A. G. (1) zgłosiła się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz ubezpieczenia zdrowotnego. Prowadzona przez A. G. (1) działalność gospodarcza przynosiła straty (w 2016 r. poniosła stratę w wysokości 7 014,42 zł).

/zeznania wnioskodawczyni min.01:35:37 – 01:39:30 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r. , płyta CD k.871 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min. 00:01:36 – 00:35:16 rozprawy z dnia 26 września 2017 r. , płyta CD k.127 oraz informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:01:33 – 00:25:05 rozprawy z dnia 7 czerwca 2018 r. , płyta CD k.676 , zeznania świadków: M. G. min.00:55:12 – 01:04:27 , J. K. min.01:04:27 – 01:23:33 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r. , płyta CD k.871, zaświadczenie k.588 , umowa najmu k.589 – 593 , protokół k.594 , umowa najmu , faktury VAT k.706 – 720 , zestawienie obrotów firmy wnioskodawczyni k.489 – 518 , zestawienie k.741 – 744/

M. K. (1) jest babcią dzieci A. G. (1).

/okoliczność bezsporna/

W związku z brakiem osiągnięcia zadawalających wyników finansowych, przez zatrudnionego w firmie płatnika przedstawiciela handlowego J. P., M. K. (1) podjęła decyzję o zakończeniu z nim współpracy. Umowa o pracę z J. P. została rozwiązana na mocy porozumienia stron w dniu 12 marca 2016 r.

/zeznania zainteresowanej min.01:39:30 – 01:39:42 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r. , płyta CD k.871 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:35:16 – 00:58:30 rozprawy z dnia 26 września 2017 r. , płyta CD k.127 oraz informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:25:05 – 00:27:21 rozprawy z dnia 7 czerwca 2018 r. , płyta CD k.676 , zeznania świadka Z. K. min.01:01:13 – 01:16:04 rozprawy z dnia 26 września 2017 r. , płyta CD k.127/

Pod koniec marca 2016 r. A. G. (1) dowiedziała się od M. K. (1) o możliwości podjęcia zatrudnienia na stanowisku przedstawiciela handlowego w firmie płatnika. Z uwagi na znajomość branży oraz wcześniejszą współpracę z firmą płatnika, wnioskodawczyni postanowiła skorzystać ze złożonej jej propozycji.

/zeznania wnioskodawczyni min.01:35:37 – 01:39:30 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r. , płyta CD k.871 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min. 00:01:36 – 00:35:16 rozprawy z dnia 26 września 2017 r. , płyta CD k.127 oraz informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:01:33 – 00:25:05 rozprawy z dnia 7 czerwca 2018 r. , płyta CD k.676 , zeznania zainteresowanej min.01:39:30 – 01:39:42 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r. , płyta CD k.871 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:35:16 – 00:58:30 rozprawy z dnia 26 września 2017 r. , płyta CD k.127 oraz informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:25:05 – 00:27:21 rozprawy z dnia 7 czerwca 2018 r. , płyta CD k.676 , zeznania świadka Z. K. min.01:01:13 – 01:16:04 rozprawy z dnia 26 września 2017 r. , płyta CD k.127/

Przed podjęciem zatrudnienia w firmie płatnika, wnioskodawczyni okazjonalnie pomagała M. K. (1) w prowadzonej przez nią działalności gospodarczej np. zajmowała się przygotowywaniem dekoracji w sklepie.

/zeznania świadka J. K. min.01:04:27 – 01:23:33 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r. , płyta CD k.871/

W dniu 15 kwietnia 2016 r. płatnik składek zawarła z wnioskodawczynią umowę o pracę na czas nieokreślony. A. G. (1) została zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku przedstawiciela handlowego. Wynagrodzenie wnioskodawczyni zostało określone w wysokości 2 800,00 zł brutto. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano siedzibę pracodawcy.

/umowa o pracę w dokumentacji osobowej wnioskodawczyni k.116/

U podstaw określenia wysokości wynagrodzenia wnioskodawczyni w wysokości 2 800,00 zł brutto legł fakt, iż dotychczasowa forma zatrudniania przedstawiciela handlowego w oparciu o wynagrodzenie minimalne generowała straty dla płatnika (firma oprócz kosztów wynagrodzenia ponosiła bowiem dodatkowo koszty paliwa oraz noclegów). Z powyższej kwoty wnioskodawczyni miała opłacać zarówno koszty paliwa, jak i ewentualnych noclegów. Wnioskodawczyni wykorzystywała swój samochód, gdyż nie otrzymała samochodu firmowego.

/zeznania wnioskodawczyni min.01:35:37 – 01:39:30 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r. , płyta CD k.871 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min. 00:01:36 – 00:35:16 rozprawy z dnia 26 września 2017 r. , płyta CD k.127 oraz informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:01:33 – 00:25:05 rozprawy z dnia 7 czerwca 2018 r. , płyta CD k.676 , zeznania zainteresowanej min.01:39:30 – 01:39:42 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r. , płyta CD k.871 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:35:16 – 00:58:30 rozprawy z dnia 26 września 2017 r. , płyta CD k.127 oraz informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:25:05 – 00:27:21 rozprawy z dnia 7 czerwca 2018 r. , płyta CD k.676 , zeznania świadka Z. K. min.01:01:13 – 01:16:04 rozprawy z dnia 26 września 2017 r. , płyta CD k.127 w związku z jego zeznaniami min.01:23:33 – 01:33:22 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r. , płyta CD k.871/

A. G. (1) przed podjęciem zatrudnienia u ww. płatnika nie odbyła wstępnych badań lekarskich, natomiast dysponowała aktualnym zaświadczeniem lekarskim na stanowisko kierownika zmiany.

/dokumentacja pracownicza wnioskodawczyni k.116/

W dniach od 15 do 18 kwietnia 2016 r. ubezpieczona odbyła szkolenie wstępne w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

/karta szkolenia bhp w dokumentacji pracowniczej wnioskodawczyni k.116/

W zakresie powierzonych obowiązków pracowniczych wnioskodawczyni zajmowała się obsługą klientów płatnika - wystawiała i rozliczała faktury (m.in. P. R. , (...) .H. (...)), a także prowadziła sklep firmowy mieszczący się w siedzibie płatnika. A. G. (1) nadto przyjmowała i składała zamówienia (m.in. ustalała terminy dostaw, drukowała specyfikacje od klientów, sprawdzała stan towaru w magazynie), sporządzała korespondencję mailową, pakowała towar, przygotowywała paczki oraz lagowała materiał. Do zadań powierzonych wnioskodawczyni należało także utrzymanie klientów pozyskanych przez poprzedniego przedstawiciela handlowego. Wnioskodawczyni udawała się także do kontrahentów płatnika mieszczących się poza Ł. (m.in. do firmy (...) z K. oraz C. z J.).

A. G. (1) miała stały kontakt telefoniczny z klientami firmy m.in. z K. S. reprezentującą firmę (...). Omawiały sprawy dotyczące zamówień, reklamacji dzianiny. Poza tym skarżąca jeździła do firmy (...) w celu płatności czy ustalenia kolorów, sprawdzała ilość belek. W sprawie zamówień odwołująca rozmawiała również z E. G., której firma dostarcza towar do firmy (...).

Powierzone obowiązki wnioskodawczyni wykonywała w godzinach od 8 do 16 – 17.

/zeznania wnioskodawczyni min.01:35:37 – 01:39:30 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r. , płyta CD k.871 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min. 00:01:36 – 00:35:16 rozprawy z dnia 26 września 2017 r. , płyta CD k.127 oraz informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:01:33 – 00:25:05 rozprawy z dnia 7 czerwca 2018 r. , płyta CD k.676 , zeznania zainteresowanej min.01:39:30 – 01:39:42 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r. , płyta CD k.871 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:35:16 – 00:58:30 rozprawy z dnia 26 września 2017 r. , płyta CD k.127

oraz informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:25:05 – 00:27:21 rozprawy z dnia 7 czerwca 2018 r. , płyta CD k.676 , zeznania świadka Z. K. min.01:01:13 – 01:16:04 rozprawy z dnia 26 września 2017 r. , płyta CD k.127 w związku z jego zeznaniami min.01:23:33 – 01:33:22 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r. , płyta CD k.871 , zeznania świadków: K. S. min.00:39:17 – 00:49:38 , E. G. min.00:49:38 – 00:55:12 , M. G. min.00:55:12 – 01:04:27 oraz J. K. min.01:04:27 – 01:23:33 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r. , płyta CD k.871 , faktury: k.210 ,k.231/

A. G. (1) posiadała upoważnienie płatnika do podpisywania w jego imieniu faktur VAT.

/upoważnienie w dokumentacji pracowniczej wnioskodawczynie k.116/

Faktury podpisywały różne osoby, czasami osoba odbierająca towar, czasami właściciel. Poza tym mogły zdarzyć się sytuacje, kiedy na oryginale faktury oddawanym do klienta był podpis innej osoby niż na oryginalnej kopii faktury. Dochodziło do nich wówczas, gdy jedna osoba odbierała towar i podpisywała fakturę zostawianą u klienta, nie podpisywała natomiast faktury, którą przekazywała do firmy. Wtedy taką fakturę mogła podpisać już w firmie inna osoba np. właścicielka czy wnioskodawczynie.

/zeznania świadków E. G. min.00:49:38 – 00:55:12, J. K. min.01:04:27 – 01:23:33, ; zeznania wnioskodawczynie min.01:35:52 – 01:39:30 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r. , płyta CD k.871 , faktury: k.210 ,k.231/

Wnioskodawczynie podpisywała listy obecności w pracy.

/listy obecności k.49 – 66 odwrót/

A. G. (1) otrzymywała wynagrodzenie w formie wypłaty gotówkowej.

/listy płac k.88 – 98/

W związku z podjęciem zatrudnienia w firmie płatnika, A. G. (1) została zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych w dniu 11 maja 2016 r., za pośrednictwem biura (...), które świadczy usługi kadrowo - płacowe na rzecz firmy płatnika.

/zeznania świadka M. N. min.01:00:48 – 01:23:03 rozprawy z dnia 7 czerwca 2018 r. , płyta CD k.676 w związku z jej zeznaniami min.00:11:52 – 00:30:12 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r. , płyta CD k.871 , zeznania świadka D. T. min.00:30:12 – 00:39:17 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r. , płyta CD k.871/

W dniu 3 czerwca 2016 r. wnioskodawczynie znajdowała się w 9 tygodniu ciąży (ostatnia miesiączka wystąpiła u niej w dniu 1 kwietnia 2016 r.).

/karta przebiegu ciąży k.115 , dokumentacja medyczna k.155 – 159/

O fakcie zajścia przez wnioskodawczynię w ciążę płatnik składek dowiedział się w lipcu 2016 r.

/zeznania zainteresowanej min.01:39:30 – 01:39:42 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r. , płyta CD k.871 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:35:16 – 00:58:30 rozprawy z dnia 26 września 2017 r. , płyta CD k.127 oraz informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:25:05 – 00:27:21 rozprawy z dnia 7 czerwca 2018 r. , płyta CD k.676 , zeznania świadka Z. K. min.01:01:13 – 01:16:04 rozprawy z dnia 26 września 2017 r. , płyta CD k.127 w związku z jego zeznaniami min.01:23:33 – 01:33:22 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r. , płyta CD k.871/

Pierwsza niezdolność do pracy wystąpiła u wnioskodawczynie w dniu 6 lipca 2016 r. i trwała do dnia 20 lipca 2016 r. Kolejne zwolnienia lekarskie były wystawiane wnioskodawczynie w następujących okresach: od 4 do 19 sierpnia 2016 r. , od 1 do 22 września 2016 r. oraz od 1 października do 13 stycznia 2017 r.

/zestawienie k.132/

Podczas nieobecności wnioskodawczynie w pracy, płatnik składek nie zatrudnił żadnego pracownika na jej miejsce, a powierzone wnioskodawczynie obowiązki pracownicze były wykonywane przez M. K. (1) oraz Z. K..

/zeznania zainteresowanej min.01:39:30 – 01:39:42 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r. , płyta CD k.871 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:35:16 – 00:58:30 rozprawy z dnia 26 września 2017 r. , płyta CD k.127 oraz informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:25:05 – 00:27:21 rozprawy z dnia 7 czerwca 2018 r. , płyta CD k.676 , zeznania świadka Z. K. min.01:01:13 – 01:16:04 rozprawy z dnia 26 września 2017 r. , płyta CD k.127 w związku z jego zeznaniami min.01:23:33 – 01:33:22 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r. , płyta CD k.871/

A. G. (1) urodziła dziecko w dniu 7 stycznia 2017 r.

/okoliczność bezsporna/

W styczniu 2018 r. wnioskodawczynie powróciła do pracy w firmie płatnika. Zakres powierzonych jej obowiązków pracowniczych nie uległ zmianie. Skarżąca otrzymała natomiast samochód służbowy do dyspozycji.

/zeznania wnioskodawczynie min.01:35:37 – 01:39:30 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r. , płyta CD k.871 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min. 00:01:36 – 00:35:16 rozprawy z dnia 26 września 2017 r. , płyta CD k.127 oraz informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:01:33 – 00:25:05 rozprawy z dnia 7 czerwca 2018 r. , płyta CD k.676 , zeznania zainteresowanej min.01:39:30 – 01:39:42 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r. , płyta CD k.871 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:35:16 – 00:58:30 rozprawy z dnia 26 września 2017 r. , płyta CD k.127 oraz informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:25:05 – 00:27:21 rozprawy z dnia 7 czerwca 2018 r. , płyta CD k.676; zeznania świadka Z. K. min.01:23:33 – 01:26:55 rozprawy z dnia 15 listopada 2018 r. , płyta CD k.871 /

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dowodów z ww. dokumentów, których strony nie kwestionowały.

Zeznania świadków, zainteresowanej oraz wnioskodawczynie dotyczące wykonywania przez nią pracy na rzecz płatnika są spójne i logiczne. Świadkowie określili nie tylko, na czym polegały obowiązki ubezpieczonej, ale wskazali również szczegółowo na sposób działania firmy płatnika. Sąd dał wiarę spójnym, niesprzecznym i wzajemnie się uzupełniającym zeznaniom. Znajdują one ponadto poparcie w materiale dowodowym z dokumentów. Zeznający wykazali się zgodną i spójną wiedzą, co do tego, na jakich warunkach i w jakim celu wnioskodawczynie została zatrudniona, czym się zajmowała w trakcie wykonywania pracy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art.6 ust.1 punkt 1, art.8 ust.1 i art.11 ust.1 i art.12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r., poz.1270) pracownicy, to jest osoby pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

Definicja pracownika na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych została zawarta w przepisie art.8 ust.1 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który stanowi, iż za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy. Pojęcie stosunku pracy, o jakim mowa w art.8 ust.1 ww. ustawy jest równoznaczne z pojęciem stosunku pracy definiowanego przez art. 22 k.p. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2005 roku, I UK 296/04, OSNP 2006/9-10/157).

Stosownie do treści art. 22§1 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Legalis nr 88987).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że podleganie pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu jest uwarunkowane nie tyle samym faktem zawarcia umowy o pracę i opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ale legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy. Sam bowiem fakt, że oświadczenia stron umowy o pracę zawierają określone w art.22 k.p. formalne elementy umowy o pracę nie oznacza, że umowa taka jest ważna. Jeżeli bowiem strony umowy o pracę przy składaniu oświadczeń woli mają świadomość tego, że osoba określona w umowie o pracę, jako pracownik pracy świadczyć nie będzie, a osoba wskazana, jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy i do podjęcia i wykonywania pracy nie doszło a jedynym celem umowy było umożliwienie skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, to umowę taką uważa się za zawartą dla pozorów - art.83§1 k.c. Umowa taka nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2008 roku II UK 148/07, Lex nr 846577; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005 roku II UK 321/04, OSNP 2006/11-12/190; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2001 roku II UKN 244/00, OSNP 2002/20/496; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2010 roku II UK 204/09, Lex nr 590241). Przy czym nie jest to jedyna postać pozorowości umowy o pracę. Pozorność umowy o pracę ma miejsce nie tylko wówczas, gdy mimo jej zawarcia praca w ogóle nie jest świadczona, ale również wtedy, gdy jest faktycznie świadczona, lecz na innej podstawie niż umowa o pracę. W każdym przypadku decydujące znaczenie ma treść umowy i okoliczności faktyczne jej wykonywania.

Sąd podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 stycznia 2005 roku (II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), w którym stwierdza się, iż stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art.58§1 k.c. w zw. z art.300 k.p.). Ocena taka nie odnosi się jednak do sytuacji, gdy podejmowane czynności w ramach zawartej umowy o pracę nie mają na celu rzeczywistej realizacji tej umowy, a jedynie uwiarygodnienie jej świadczenia – innymi słowy są czynnościami pozornymi, fikcyjnymi - pracownik udaje, że wykonuje jakieś czynności jedynie po to, aby stworzyć dowody jej świadczenia. Nawiązanie umowy o pracę może, bowiem wynikać z czynności faktycznych wyrażających się z jednej strony zobowiązaniem pracownika do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, z drugiej zobowiązaniem pracodawcy do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem (art.22§1 k.p.).

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy zakwestionował ważność umowy o pracę zawartej pomiędzy A. G. (1) , a płatnikiem składek (...) M. K. (1) stojąc na stanowisku, iż jej podpisanie oraz zgłoszenie wnioskodawczyni do ubezpieczeń społecznych było czynnościami pozornymi dokonanymi jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia chorobowego.

W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle dokonanych ustaleń faktycznych, nie ma podstaw do uznania, że zawarta między wnioskodawczynią , a płatnikiem składek umowa o pracę nie była realizowana.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jako podstawowe cechy stosunku pracy odróżniające go od innych stosunków prawnych wymienione zostały: dobrowolność; osobiste świadczenie pracy w sposób ciągły, powtarzający się; podporządkowanie, wykonywanie pracy pod kierownictwem pracodawcy, w miejscu i czasie wyznaczonym przez niego; ryzyko pracodawcy; odpłatny charakter zatrudnienia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2006 roku I PK 110/06 Lex nr 207175; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2009 roku, III PK 39/09, Lex nr 578140). W wyroku z dnia 25 listopada 2005 roku (I UK 68/05, Lex nr 177165) Sąd Najwyższy stwierdził, iż wykonywanie pracy pod kierownictwem pracodawcy (pracy podporządkowanej) jest cechą o charakterze konstrukcyjnym dla istnienia stosunku pracy. Z kolei w uzasadnieniu do wyroku z dnia 7 marca 2006 roku (I

PK 146/05 (Lex nr 234370) Sąd Najwyższy przypomniał, iż cechami charakterystycznymi dla stosunku pracy – wskazywanymi w orzecznictwie – są także: obowiązek osobistego wykonywania pracy, zakaz wyręczania się osobami trzecimi; bezwzględne obowiązywanie zasady odpłatności; pracowniczy obowiązek starannego działania, a nie osiągnięcia rezultatu, oraz obciążenie pracodawcy ryzykiem prowadzenia działalności; wykonywanie pracy skooperowanej, zespołowej; ciągłość świadczenia pracy; występowanie pewnych cech charakterystycznych dla stosunku pracy, np. wypłaty wynagrodzenia za godziny nadliczbowe. Sąd Najwyższy wskazał także, że o kwalifikacji stosunku prawnego jako stosunku pracy decyduje przede wszystkim sposób wykonywania zatrudnienia. Strony mogą więc złożyć wyraźne oświadczenia woli co do ukształtowania podstawy prawnej zatrudnienia. Jednak nawet bez wyraźnego wyrażenia woli przez strony (złożenia oświadczeń woli w tym zakresie) stosunek prawny może być kwalifikowany jako stosunek pracy, jeżeli strony wykonują go w sposób charakterystyczny dla tego stosunku prawnego.

W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle dokonanych ustaleń faktycznych, nie ma podstaw do uznania, że zawarta między wnioskodawczynią, a płatnikiem składek umowa o pracę nie była realizowana.

Wskazać należy, że zatrudnienie wnioskodawczyni było podyktowane wolą realizacji przez płatnika przyjętej przez siebie strategii prowadzenia firmy, a co również istotne, moment jej zatrudnienia zbiegł się w czasie z zakończeniem przez płatnika współpracy z dotychczas zatrudnianą na stanowisku przedstawiciela handlowego osobą (umowa o pracę z J. P. została rozwiązana na mocy porozumienia stron w dniu 12 marca 2016 r.). A zatem skarżąca nie została zatrudniona na nowo utworzone stanowisko pracy, a jedynie w miejsce dotychczasowego przedstawiciela handlowego. Godnym podkreślenia jest również to, że A. G. (1), z uwagi na posiadane doświadczenie zawodowe tj. fakt prowadzenia własnej działalności w branży tożsamej z branżą płatnika, była odpowiednim kandydatem na stanowisko przedstawiciela handlowego. Również wynagrodzenie odwołującej nie było wygórowane. Dotychczasowy przedstawiciel handlowy otrzymywał najniższe wynagrodzenie, ale jednocześnie Firma (...) zwracała mu koszty benzyny czy noclegów, czego nie czyniła już przy zatrudnieniu odwołującej. Poza tym, po dokonaniu analizy przychodów i dochodów M. K. (1) należy podkreślić, iż stać ją było na zatrudnienie A. G. (1) ze wskazanym wynagrodzeniem 2800 zł brutto miesięcznie.

Nie wydaje się również dziwne, że wnioskodawczyni została zatrudniona od razu na podstawie umowy o pracę. Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, wszyscy pracownicy M. K. świadczyli pracę w ramach zawartych umów o pracę. Poza tym jest to firma rodzinna, o czym świadczy chociażby to, że przez długi okres pracował w niej (również na umowę o pracę) syn M. K. oraz pomaga także jej mąż. Zatrudnienia syna organ rentowy nigdy nie kwestionował. A zatem brak jest podstaw, aby z samego faktu powiązań rodzinnych między A. G. a M. K. wywodzić negatywne dla strony skutki.

Organ rentowy podnosił, że być może A. G. (1) w trakcie godzin pracy robiła zakupy, wypłacała pieniądze czy też tankowała benzynę. Po pierwsze brak było możliwości ustalenia w Banku w jakich godzinach dokonywała ona tych sporadycznych transakcji (k 804). Po drugie, ZUS zdaje się nie zauważać, że praca odwołującej polegała również na dojeździe do klientów i załatwianiu z nimi spraw zawodowych, co wiąże się z pobytem poza siedzibą M.. Nadto, jak już wyżej wskazano, była to forma rodzinna, a zatem nie było ewentualnej konieczności rozliczania pracownika co do minuty z czynności przez niego wykonywanych. Niewątpliwym jest natomiast, że A. G. (1) podejmowała szereg działań w ramach łączącej strony umowy o pracę, co potwierdzają w swoich zeznaniach również osoby niezainteresowane rozstrzygnięciem w sprawie. Wnioski organu rentowego o zwracanie się do każdego sklepu, czy stacji benzynowej celem uzyskania informacji, o której godzinie dane transakcje miały miejsce, w tym stanie faktycznym, był zdecydowanie zbyt daleko idący. Zwłaszcza, że były to transakcje sporadyczne.

Niewątpliwie wnioskodawczyni prowadziła działalność gospodarczą do lipca 2016 roku. Była również z tego tytułu zgłoszona do ubezpieczeń, co przemawia jedynie na jej korzyść. Ze złożonej dokumentacji, nie kwestionowanej przez ZUS wynika również wprost, że ta działalność przynosiła A. G. (1) straty. Tym bardziej logicznym jest jej decyzja o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej i zatrudnieniu się na podstawie umowy o pracę. Co istotne, po

urodzeniu dziecka i wykorzystaniu urlopu macierzyńskiego, skarżąca wróciła do pracy w firmie (...) i **nie rozpoczęła** prowadzenia działalności gospodarczej.

Wprawdzie pracodawca nie dopełnił ciężącego na nim obowiązku terminowego zgłoszenia pracownika do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych (ubezpieczona została zgłoszona do ubezpieczeń w dniu 11 maja 2016 r.), to jednak z powodu tych uchybień nie sposób podważyć ważności zawartej umowy o pracę w sytuacji jej rzeczywistego wykonywania przez wnioskodawczynię. Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego firma księgowa obsługująca firmę (...), miała problem z dokonaniem zgłoszenia skarżącej do ubezpieczeń we właściwym czasie. Z uwagi na długi okres, jaki upłynął od daty dokonywania zgłoszenia do daty rozprawy, świadkowie nie byli w stanie dokładnie podać przyczyn zaistniałej sytuacji. Nie powoduje to jednak niemożności uznania, że strony łączyła umowa o pracę. Zwłaszcza, że jak wynika z dokumentów złożonych przez księgową w dacie wypełnienia informacji do ZUS, w dniu 5 maja 2016 roku, A. G. (1) była już uwzględniona w zestawieniu deklaracji (k 202-203). Należy również podkreślić, że odwołująca uzyskała potwierdzenie, że jest w ciąży w dniu 3 czerwca 2016 roku, zaś ostatnią miesięczkę miała w dniu 1 kwietnia 2016 roku. A zatem jest wielce prawdopodobne, że nie tylko w dacie podpisania umowy o pracę, ale również w dacie zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych (11 maja) nie wiedziała o tym, że jest w ciąży.

Całokształt materiału dowodowego, a w szczególności ustalenie, na czym polegały obowiązki pracownicze wnioskodawczyni wskazują jednoznacznie na rzeczywistość zawartej umowy o pracę. W czasie jej realizacji wnioskodawczyni zajmowała się przede wszystkim kontaktami z klientami płatnika (w tym utrzymaniem kontaktów z klientami dotychczasowego przedstawiciela handlowego), a także innymi czynnościami wynikającymi z bieżącej działalności firmy płatnika (m.in. ustalała terminy dostaw, drukowała specyfikacje od klientów, sprawdzała stan towaru w magazynie, pakowała towar, przygotowywała paczki oraz lagowała materiał). Poza tym, co potwierdzili w swoich zeznaniach świadkowie (będący klientami firmy, a zatem osobami całkowicie niezainteresowanymi rozstrzygnięciem w niniejszej sprawie), A. G. (1) miała stały kontakt telefoniczny z klientami firmy m.in. z K. S. reprezentującą firmę (...), z którą omawiała sprawy dotyczące zamówień, reklamacji dzianiny. Poza tym skarżąca jeździła do firmy (...) w celu płatności czy ustalenia kolorów, sprawdzała ilość belek. W sprawie zamówień odwołująca rozmawiała również z E. G., której firma dostarcza towar do firmy (...). Nadto wnioskodawczyni udawała się także do kontrahentów płatnika mieszczących się poza Ł. (m.in. do firmy (...) z K. oraz C. z J.). Pracę wykonywała w czasie określonym przez pracodawcę, a za wykonaną pracę otrzymała wynagrodzenie.

A. G. (1) posiadała upoważnienie płatnika do podpisywania w jego imieniu faktur VAT. Kilka ze złożonych faktur w postępowaniu przed ZUS zawierało podpis odwołującej, zaś te same faktury ściągnięte od klientów zawierały podpis innej osoby. Jednakże powyższą sytuację wyjaśnili świadkowie i wnioskodawczyni. Faktury podpisywały bowiem różne osoby, czasami osoba odbierająca towar, czasami właściciel. Poza tym mogły zdarzyć się sytuacje, kiedy na oryginale faktury oddawanym do klienta był podpis innej osoby niż na oryginalnej kopii faktury. Dochodziło do nich wówczas, gdy jedna osoba odbierała towar i podpisywała fakturę zostawianą u klienta, nie podpisywała natomiast faktury, którą przekazywała do firmy. Wtedy taką fakturę mogła podpisać już w firmie inna osoba np. właścicielka czy wnioskodawczyni. Istotnym przy omawianiu powyższej kwestii jest również to, że w aktach sprawy znajdują się również faktury, które zostały przesłane do Sądu przez klientów firmy (...), na których to znajduje się podpis A. G. (1) (tak samo jak na tych samych fakturach złożonych przez odwołującą do ZUS) np. k 210, k 231. Powyższe również świadczy jednoznacznie, że wnioskodawczyni de facto wykonywała swoją pracę.

Organ rentowy początkowo podkreślał, że odwołująca pozostawała na zwolnieniu lekarskim od lipca 2016 roku. Należy jednak zauważyć, iż nie było to ciągle zwolnienie, a wnioskodawczyni, jak tylko była w stanie wracała do pracy. I tak pierwsza niezdolność do pracy wystąpiła u wnioskodawczyni w dniu 6 lipca 2016 r. i trwała do dnia 20 lipca 2016 r. Kolejne zwolnienia lekarskie były wystawiane wnioskodawczyni w następujących okresach: od 4 do 19 sierpnia 2016 r. , od 1 do 22 września 2016 r. oraz od 1 października do 13 stycznia 2017 r.

Reasumując należy jednoznacznie stwierdzić, że skarżąca, w toku niniejszego postępowania, wykazała, iż w spornym okresie świadczyła ona pracę w oparciu o umowę o pracę. Łączący strony stosunek prawny spełniał bowiem wszystkie elementy z art. 22 kp Odwołująca zobowiązała się do wykonywania pracy określonego rodzaju, na rzecz pracodawcy,

wykonywała te czynności pod kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca wypłacał jej z tego tytułu wynagrodzenie. Jednocześnie pracę tę wykonywała osobiście, co potwierdził zebrany w sprawie materiał dowodowy.

Jedynie na marginesie należy podkreślić, że nawet gdyby przyjąć, iż rzeczywistym celem zawartej umowy o pracę była wyłącznie chęć uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego (choć ze zgromadzonego materiału dowodowego nie sposób przyjąć, aby wnioskodawczyni w dacie zawierania spornej umowy o pracę wiedziała o fakcie zajęcia w ciąży), to dążenie do uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego (bądź uzyskania wyższych świadczeń), jako cel podjęcia zatrudnienia, nie świadczy o zamiarze obejścia prawa, jeżeli umowa o pracę jest faktycznie realizowana, a tak było w przypadku wnioskodawczyni. Chęć uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego, jako motywacja do podjęcia zatrudnienia, nie świadczy o zamiarze obejścia prawa, a dążenie do uzyskania przez zawarcie umowy o pracę, ochrony gwarantowanej pracowniczym ubezpieczeniem społecznym nie może być uznane za zmierzające do dokonania czynności sprzecznej z prawem albo mającej na celu jego obejście, jeżeli umowa ta prowadzi do faktycznej realizacji zatrudnienia spełniającego cechy stosunku pracy, a zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala stwierdzić.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zaskarżoną decyzję ZUS zmienił i stwierdził, że A. G. (1) jako pracownik u płatnika składek (...) M. K. (1) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 15 kwietnia 2016 roku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności stron za wynik postępowania. Sąd zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na rzecz A. G. (1) kwotę 900 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Sąd ustalił powyższą kwotę, stosownie do treści § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U z 2015 r. poz. 1800 z późn. zm.) tj. w brzmieniu obowiązującym przed 13 października 2017 r.

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS.
2. Wypożyczyć pełnomocnikowi ZUS akta rentowe, zobowiązując do zwrotu w razie złożenia apelacji.
3. Doręczyć pełnomocnikowi ZUS odpisy protokołów rozpraw.

S.B.